

Bijlage 1:

TECHNISCHE VRAAG (alleen over een agendapunt)

Indiener: Jacqueline Bussink, D66

Datum indiening vraag: 8 april 2020

Betreft: Aanvullende vragen naar aanleiding van de commissievergadering met betrekking tot het agendapunt "Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020."

Datum verzending antwoord: 9 april 2020

Formulering:

Tijdens de commissievergadering is er uitvoerig gesproken over de verordening en dan specifiek over het PGB. Het komt er kort gezegd op neer dat, als wij instemmen met de verordening, *wij ook instemmen met een verlaging van het informele PGB tarief op het niveau van het wettelijke minimum loon*. Het huidige tarief ligt hoger (€ 18,50).

Als onderbouwing voor het lagere PGB tarief werd tijdens de commissievergadering onder meer verwezen naar een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep. Als aanvulling meldde de portefeuillehouder op dat, op basis van deze uitspraak, een ouder helemaal geen recht meer heeft op een informeel PGB tarief. De gemeente kwam hen juist tegemoet met het uitkeren van een lager tarief. Inmiddels heeft de portefeuillehouder, op mijn verzoek, deze uitspraak naar mij toegestuurd evenals een toelichting hierop van het adviesbureau Schulink (die ons overigens aangaande de huishoudelijk hulp in een eerder stadium volledig verkeerd heeft geadviseerd, waardoor wij het beleid in Berkelland, na tussenkomst van de rechter, 180 graden hebben moeten bijstellen).

Tijdens de commissievergadering noemde de portefeuillehouder ook dat het vaststellen van de tarieven een bevoegdheid is van het college. Er is gekeken aan welke knoppen gedraaid kan worden binnen het sociale domein om tot een mogelijke besparing te komen, het (informele) PGB tarief is er daar één van, aldus de wethouder. Wij constateren dat deze besparing/bezuiniging ontbreekt in het raadstuk bij het onderdeel financiën. Een onderbouwing kon ook niet gegeven worden tijdens de commissievergadering.

Onze vraag of het nog mogelijk is om goede zorg in te kopen met een (formeel) PGB tarief dat met 15% naar beneden wordt bijgesteld is onbeantwoord gebleven.

Wij hebben daarom een aantal aanvullende vragen die wij graag op korte termijn beantwoord willen hebben. In het raadstuk ontbreekt veel essentiële informatie en de antwoorden van de portefeuillehouder in de commissie maken de verwarring alleen maar groter.

Vraag: De uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van juli 2019 en ook de toelichting van Schulink heeft betrekking op een specifieke casus. Deze casus gaat over een ouder waarvan veronderstelt mag worden dat ze de zorg van haar kind wel aan kan. Haar stelling dat ze moe is en financiële druk ervaart is onvoldoende aanleiding om een PGB te ontvangen stelt de CrvB.

Op basis van deze uitspraak wordt door Schulink generiek gesteld dat er kritisch doorgevraagd mag worden of de ouder in staat is om noodzakelijke hulp te bieden.

Voor ons is niet de discussie dat er niet kritisch gekeken moet worden naar een toekenning. Ook onze fractie vindt dat er een kritische toetsing moet plaatsvinden. Deze verordening gaat echter over gevallen waarbij deze toetsing al heeft plaats gevonden. De bewering dat vervolgens het informeel (PGB) tarief dus niet meer verstrekt hoeft te worden is o.i. onjuist. Ook rechtvaardigt dit niet het argument om het tarief te verlagen.

Er is nog steeds sprake van informele zorg, met toekenning van een informeel PGB tarief, als

ouders ervoor kiezen hun ernstig beperkte/zieke kind thuis te laten opgroeien / verzorgen. Kinderen die waarschijnlijk anders elders verzorgd of verpleegd zouden worden. Het is toch te prijzen dat ouders dit doen (ook gelet op de personeelstekorten in de zorg)?

Vraag: Bent u het met mij eens dat deze ouders in aanmerking komen voor het informele tarief en dat de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep niet op hen van toepassing is?

Antwoord:

De toekenning van de pgb informele zorg is afhankelijk van de casuïstiek. Ouders kunnen een aanvraag indienen en uit het onderzoek / keukentafelgesprek zal aan de hand van het ondersteuningsplan en het budgetplan in overleg met ouders gekeken worden voor welke vorm van pgb zij in aanmerking komen. Bij alle aanvragen wordt er gekeken welke vorm van zorg het beste past bij de inwoner.

Als u bij uw stelling blijft ontvang ik graag een specifieke onderbouwing, omdat dit namelijk haaks staat op de informatie van de overheid, die overigens van een later tijdstip dateert dan de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep.

Vraag: Waarop baseert u dat een lager tarief ook daadwerkelijk tot een bezuiniging leidt? Graag ontvang ik een concrete onderbouwing van de mogelijke besparing.

(ik ga er vanuit dat u in uw beantwoording rekening houdt met het feit dat als ouders minder vergoed krijgen voor hun eigen inzet, de kans groot is dat zij eerder zullen kiezen om duurdere hulp in te kopen of hun kind elders onder te brengen.)

Antwoord:

In het voorjaar van 2019 hebben wij in regionaal verband nieuwe tarieven voorgesteld om daarmee te komen tot kostprijsdekkende tarieven (Amvb reële kostprijs). De urgentie om daarbij zoveel mogelijk een bezuinigingseffect te bewerkstelligen, is gezien de taakstelling binnen het sociaal domein helder. Bij de afweging om te komen tot nieuwe tarieven is de Amvb reële kostprijs het uitgangspunt. Inzet daarbij was om zo mogelijk te komen tot lagere kosten, maar zoals uit het overzicht met tarieven blijkt, was dit vaak niet mogelijk.

Zoals u in de bijlagen kunt zien zijn de tarieven voor zowel ZIN als PGB in totaliteit omhoog gegaan. Voor enkele tarieven is er soms wel sprake van een daling, maar die daling is dus gebaseerd op een reële berekening van de kosten. Het informele tarief voor een pgb is naar beneden bijgesteld omdat het huidige tarief nooit een inhoudelijke onderbouwing / berekening heeft gehad; daarin is destijds norm van de AWBZ overgenomen. Door de nieuwe wetgeving op 1 mei 2019 hebben gemeenten de kans gekregen om realistisch naar de onderbouwing van de tarieven te kijken.

Omdat de vraag van de inwoner altijd leidend is, is er niet per definitie sprake van bezuiniging. Gezien het geringe aantal inwoners (15) die gebruik maken van informele zorg denken wij ook niet dat het hier om een besparing zal gaan.

Tijdens de commissievergadering beweerde de portefeuillehouder dat de tariefstelling een bevoegdheid van het college is.

Vraag: Graag verneem ik van u waarop u dit baseert. Wij zijn namelijk van mening dat deze bevoegdheid **wel** bij de raad ligt. Zie ook:

https://vng.nl/sites/default/files/brieven/2017/20170815_ledenbrief_aanpassing-model-verordening-maatschappelijke-ondersteuning-2015-ivm-uitspraak-crvb-17-mei-2017.pdf

<https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/raad-niet-college-moet-pgb-tarieven-vaststellen.9602270.lynkx>

Antwoord: <i>Tot op heden stelt de Raad de begrotingen vast en het college heeft het financieel besluit en de tarieven vastgesteld. De reden hiervoor is dat het college over de uitvoering gaat. Sinds de gemeente de taken op het gebied van jeugd en wmo heeft overgenomen (2015), is dit steeds op deze manier gedaan. Hier is door de Raad tot nu toe niet aangegeven dat dit niet de gewenste werkwijze is. Het is altijd aan de Raad om bestaande routes aan te passen. Het lijkt logisch om dit te doen bij het vaststellen van de nieuwe verordening per 2021.</i>
Vraag: Zijn er andere mogelijke bezuinigingen en/of verlagingen in tarieven? Zo ja, kunt u ons een compleet overzicht verstrekken van alle tarieven binnen WMO / PGB / Jeugdzorg? Graag een tabel met het tarief van 2019 en daarnaast het tarief 2020. Antwoord: <i>In bijlage 2 zijn de zin tarieven van de Wmo en Jeugdzorg opgenomen (2019 en 2020)</i> <i>In bijlage 3 zijn de pgb tarieven opgenomen van de formele en informele zorg (2019 en 2020)</i> <i>Bij de nieuwe tariefopbouw stond de Amvb Reële kostprijs centraal.</i>
Vraag: Bent u van mening dat een PGB houder met een verlaging van een tarief van 15% vanwege aftrek overheadkosten nog in staat is om professionele zorg in te kopen? Is het mogelijk dat het tarief lager wordt dan 15% (dus na aftrek overheadkosten) als Zorg in Natura (waar het tarief van is afgeleid) tegen een lager tarief kan worden ingekocht? Waarop u baseert u de stelling dat PGB houders hoofdzakelijk bij een kleinere instelling zorg inkopen? Bent u van mening dat een ZZP'er tegen dit lagere tarief nog voldoende inkomsten heeft en bereid is om voor dit lagere tarief zorg te verlenen aan een PGB houder? Antwoord: <i>De meeste pgb tarieven bij formele zorg zijn gestegen ten opzichte van 2019.</i> <i>Wij zijn van mening dat een zzp'er tegen dit tarief nog voldoende inkomsten kan hebben. Uit de praktijk blijkt dat er genoeg animo is om voor dit tarief zorg te verlenen. Een zzp'er maakt minder tot geen overheadkosten (management en staf, gebouw- en terreingebonden kosten, overige materieel gebonden kosten, rente-, aflossings- en afschrijvingskosten voor huisvesting). De tarieven zijn tot stand gekomen met advisering van BMC en worden in meerdere gemeenten in Nederland toegepast.</i> Antwoord: <i>Wij gaan niet uit van de veronderstelling uit dat PGB houders hoofdzakelijk bij een kleinere instelling zorg inkopen. Als een inwoner met een PGB de zorg wil afnemen bij een gecontracteerde aanbieder dan kan dat. Wel geven wij het advies om dit in ZIN te doen. Een combinatie van een gecontracteerde aanbieder met een pgb informele zorg is mogelijk.</i>
We naderen het punt dat de vrije keuze die mensen hebben tussen een PGB en Zorg in Natura onder druk komt te staan. Als de PGB tarieven dusdanig laag zijn dat je er geen mensen voor kunt vinden, dan ben je min of meer gedwongen om terug te vallen op Zorg In Natura. Onze fractie vindt het belangrijk dat PGB's toegankelijk blijven, vooral voor mensen die intensieve zorg nodig hebben. Vraag: bent u het met ons eens? Antwoord: <i>Als een inwoner intensieve zorg nodig heeft kan dit zowel bij PGB als bij Zorg in natura en behouden inwoners de keuze vrijheid. Ook zijn combinaties mogelijk.</i> Inwoners worden op verschillende manieren betrokken bij diverse thema's in het sociale domein. Wij constateren dat onze inwoners op geen enkele manier bij de totstandkoming van deze ingrijpende wijzigingen in de verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 zijn betrokken.

Terwijl deze enorme gevolgen heeft voor de zorg en onze inwoners direct treft. Vraag: Waarom heeft u dit niet gedaan? Antwoord: <i>Het betreft met name een technische wijziging in de Verordening die in 2017 door de Raad is vastgesteld. Naar onze mening ging het met name om de invoering van het abonnementstarief en actuele jurisprudentie.</i> <i>U spreekt over ingrijpende wijzigingen. Wij zien één grote wijziging en dat is het pgbtarief voor de informele zorg en dit betreft relatief een klein groep inwoners (15).</i> <i>Zorg in Natura tarieven komen tot stand als gevolg van marktconsultatie met zorgaanbieders en op basis van de Amvb reële kostprijs.</i> <i>De inwoners worden bij het opstellen van de nieuwe 'toegankelijke' Verordening 2021 volop betrokken in het traject.</i>	
Vraag: Bent u het met mij eens dat de verordening een inhoudelijke politieke discussie vereist waarbij raads- en commissieleden volledig worden meegenomen in alle ins en outs van deze verordening en dat u ook belanghebbenden hierbij betreft? Antwoord: <i>Als gevolg van de invoering van het abonnementstarief en actuele jurisprudentie moet de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 worden aangepast. Dit zijn technische aanpassingen. Het is noodzakelijk dat een verordening actueel is. Een verordening is een juridisch document.</i> <i>De gemeente is verplicht de beleidskeuzes vast te leggen in de verordening. Als een inwoner in beroep gaat bij de rechter en de gemeente de verplichtingen vanuit de wet niet heeft opgenomen lopen wij een risico. We moeten hiermee voldoen aan de wet zoals het opnemen van het abonnementstarief.</i> <i>Voor de politiek inhoudelijke discussie gaan wij graag met u in gesprek. Binnenkort ontvangt u de documenten sturen in het sociaal domein en de verantwoordingsrapportage.</i>	
<i>Toelichting:</i> <i>1. Technische vragen zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan. Ze zijn niet bedoeld voor een politiek antwoord.</i> <i>2. Technische vragen zijn vragen voor een beter begrip van een vraagstuk. Vragen over feiten en de uitleg daarvan of over de gevolgen van een besluit.</i> <i>3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.</i>	